

بررسی اصل استقلال قضاوت در جمهوری اسلامی ایران

مقدمه:

مردم در آغاز یک دسته بودند و اختلافی در میان آنها وجود نداشت کم کم دسته ها و قبایل بوجود آمدند و چون که بخاطر گذارندن زندگی رزومره با یکدیگر داد و ستد داشتند اختلافات و تضادهایی در میان آنها پدیدار شد که باید رفع خصومت می شد. هر گاه اختلاف در میان خانواده بود رییس خانواده رفع خصومت می کرد و اگر بین دو نفر در اجتماع اختلافی پیش می آمد ابتدائاً ممکن بود طرفین خودشان توافق کنند یا اینکه شخص ثالثی را برای داوری بین خود انتخاب کنند و شخص منتخب طرفین باید با رعایت بی طرفی و از روی عدالت و راستی قضاوت می نمود و معمولاً به اشخاصی رجوع می کردند که از نقطه نظر اجتماعی در موقعیت بالاتری باشد این افراد در اجتماعات بیشتر روحانیون و پادشاهان بودند روحانیون بدلیل اینکه کمتر در امور عادی و دنیوی دخالت می کردند مورد اعتماد مردم بودند و شاه نیز بعلت بعطه و قدرتی که بر افراد جامعه داشت خواه نا خواه به عنوان قیصه دهنده اختلاف لقب گرفته بود و با توجه به اینکه شاه به تنهایی نمی توانست رفع اختلاف نماید مردم برای تسریع در احقاق حق خود به روحانیون و علماء دینی و آگاهان و مطلعین روی آوردند و این افراد موثق و قابل اعتماد بودند و عمده دلیل این اعتماد استقلال اندیشه و رأی و قضات بی طرفانه آنها بود و این استقلال برای شخص قاضی امری فطری و از اعتقادات قلبی انسان بوده است و یا تکامل اجتماعات انسانی به عنوان اصلی اجتناب ناپذیر در دستگاه قضایی هر کشور جایگاه ویژه ای پیدا کرد. استقلال در تصمیم گیری لازمه قضاوت است و استقلال دادرس

امنیت قضایی را تضمین می کند. و با اعتماد به مصونیت و امنیت شغلی به حمایت از حق و درگیری با فشارها و افراد صاحب نفوذ می پردازد هسته مرکزی دستگاه تأمین کننده عدالت هر کشور، دادگستری است که مرکب از عده ای اقتصاد می باشد که دادرسان واقعی جامعه می باشند و باید مستقل و بی طرف باشند تا بتوانند وظیفه خطیر و سنگین خود را به نحو احسن انجام دهند. استقلال قضایی، و افکار عمومی را شامل می شود. وقتی شخصی پس از طی مراحل مختلف به تصدی شغل قضات رسید شأن قضاوت و موقعیت و جایگاه ویژه آن اقتصاد دارد که چنین فردی مصونیت شغل داشته باشد و با این تضمین قاضی عدالت گستر جامعه خویش خواهد بود

دین اسلام در چهارده قرن پیش اصل فوق الذکر را به رسمیت شناخته است و برای آن ارزش والا قائل شده است در کشور مار ایران پس از بروز اندیشه های قانون خواهی وارد قانون اساسی و متون مدون قانونی گردید هدف از این تحقیق بررسی استقلال قضات در قوانین و مقررات کشور ایران است که بنیم روند قانونگذاری در مورد این اصل چگونه است و چه راه هایی و مکانیسم هایی را برای حفظ این اصل پیش بینی نموده اند.

از آنجا که دین مبین اسلام یکی از اولین ادیان تعیین کننده اصل استقلال قضات بوده است در بخش اول پس از ارائه تعاریف قضاوت به بررسی این اصل در اندیشه و متون اسلامی خواهیم پرداخت و در ادامه مباحث این بخش به بررسی استقلال قوه قضاییه می پردازیم و در بخش دوم مسیر تحول قوانین و مقررات در مورد اصل استقلال قضات مورد تحقیق و پژوهش قرار خواهد گرفت و در بخش پایانی مسئولیت، مصونیت و تعقیب

انتظامی قضاات مورد بررسی قرار خواهد گرفت قسمت اخیر این تحقیق نیز نتیجه گیری می باشد.

مبحث اول: اهمیت قضاوت در اسلام

دین اسلام شأن والای قضاوت را به گونه ای ممتاز متمایز ساخته و موقعیت ویژه آنرا در میان سایر بخشهای اجتماعی با ارائه تعاریف و تحلیل های مختلف مستند نموده است. قرآن مجید به عنوان اولین و بزرگترین منشور زندگی مسلمانان، تعریفهای متنوعی از قضاوت بیان داشته است و احکام دینی، تمام زوایای این محکم را بررسی نموده اند علمی رواندانشمندان اسلامی نیز به تبع آن به شرح و تفسیر آن پرداخته اند. در این مبحث ابتدا- تعاریف قضاوت پرداخته و سپس اهمیت قضاوت مورد بحث قرار می گیرد.

بند اول: تعاریف قضاوت: قضا به فتح در لغت به معنی فرمان داران، حکم کردن، فتوا دادن، رأی دادن، به حاجت کسی رسیدن و روا کردن، آگاهانیدن و پند دادن می باشد.^۱ در قرآن مجید لفظ قضا بر معنای متعددی اطلاق گردیده است^۲ که به شرح ذیل می باشد.

1- اراده نمودن مانند آیه شریفه « و اذا قضی امرأ فانما یقول له کن فیکون»^۳

2- امر کردن مانند آیه شریفه! « و قضی ربک ان لاتعبد الا اياه»^۱

1 - علی اکبر، دهخدا، لغت نامه جلد 38، تهران 1339، دانشگاه تهران، هرش ص 335.

2 - سنگلھی محمد، قضا در اسلام- چاپ دوم- انتشارات دانشگاه تهران- تهران مهر، 1347 ص 8 تا 5

3 - سوره مبارکه بقره آیه 117: هستی بخش آسمانها و زمین اوست و هنگامی که فرمان وجود چیزی را صادر می کند می گوید: موجود باش و او فوراً موجود میشود.

3- حکم کردن مانند آیه شریفه! «ثم لا تجدوا فی انفسهم حرجاً مما قضیت»^۲

4- خلق کردن و آفریدن مانند آیه شریفه: فقضهن سبع سموات فی یومین^۳

5- فعلی مانند آیه شریفه: فاقص ما انت قاض^۴

1 - سوره مبارکه اسری آیه 23: پروردگارت فرمان داده که جز او چیزی را نپرستید.

2 - سوره مبارکه نساء آیه 65: وصادی بپردازند. در حال حاضر بخش غالب اقتصاد جهان را خدمات تشکیل می دهد. بخشهای خدماتی و بخشی به چند مستمر افزایش می یابد. و ریخته ضرورت کم با شروع مذاکرات کشورهای برای الحاق به سازمان تجارت جهانی (که ممکن است سالها به طول انجامد) به بررسی اثرات پیوستن به WTO بر بخشهای مختلف پرداخته و راهکارها و پیشنهادات لازم ارائه گردد.

5-1) - کاربرد نتایج تحقیق:

نتایج این تحقیق می تواند زیسته مناسبی را برای تصمیم گیرندگان صنعت بیمه در خصوص برخورد با فرآیند در حال تداوم جهانی شدن فراهم سازد. به گونه ای که صنعت فوق با برداشتن موانع تجاری و قانونی خود را با آهنگ گشودن دروازه های اقتصاد تطبیق دهه تا خدمات بیمه ای به چند کار و با توان رقابتی بالا در برابر عرضه کنندگان خارجی این خدمات ارائه گردد. تنها در این صورت است که می توان از این پدیده جهانی عنوان ابزاری برای توسعه اقتصادی و محرکی بای افزایش توان رقابتی بازار داخلی استفاده کرد.

6-1) - فرضیات تحقیق

فرضیه اصلی: عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی باعث بهبود عملکرد صنعت بیمه می شود.

فرضیات فرعی: عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی باعث افزایش شاخص نفوذ بیمه ای می شود.

عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی آورده ها:

داده ها و اطلاعات مورد نیاز به روش کتابخانه ای با استفاده از منابع، ز دهید و چون حاکم بین مردم ترید به عدالت داور می کنید.

بخشهای خدماتی و بخشی به چند مستمر افزایش می یابد. و ریخته ضرورت کم با شروع مذاکرات کشورهای برای الحاق به سازمان تجارت جهانی (که ممکن است سالها به طول انجامد) به بررسی اثرات پیوستن به WTO بر بخشهای مختلف پرداخته و راهکارها و پیشنهادات لازم ارائه گردد.

5-1) - کاربرد نتایج تحقیق:

نتایج این تحقیق می تواند زیسته مناسبی را برای تصمیم گیرندگان صنعت بیمه در خصوص برخورد با فرآیند در حال تداوم جهانی شدن فراهم سازد. به گونه ای که صنعت فوق با برداشتن موانع تجاری و قانونی خود را با آهنگ گشودن دروازه های اقتصاد تطبیق دهه تا خدمات بیمه ای به چند کار و با توان رقابتی بالا در برابر عرضه کنندگان خارجی این خدمات ارائه گردد. تنها در این صورت است که می توان از این پدیده جهانی عنوان ابزاری برای توسعه اقتصادی و محرکی بای افزایش توان رقابتی بازار داخلی استفاده کرد.

6-1) - فرضیات تحقیق

فرضیه اصلی: عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی باعث بهبود عملکرد صنعت بیمه می شود.

فرضیات فرعی: عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی باعث افزایش شاخص نفوذ بیمه ای می شود.

عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی آورده ها:

داده ها و اطلاعات مورد نیاز به روش کتابخانه ای با استفاده از منابع، ز دهید و چون حاکم بین مردم ترید به عدالت داور می کنید.

با شروع مذاکرات کشورهای برای الحاق به سازمان تجارت جهانی (که ممکن است سالها به طول انجامد) به بررسی اثرات پیوستن به WTO بر بخشهای مختلف پرداخته و راهکارها و پیشنهادات لازم ارائه گردد.

5-1) - کاربرد نتایج تحقیق:

نتایج این تحقیق می تواند زیسته مناسبی را برای تصمیم گیرندگان صنعت بیمه در خصوص برخورد با فرآیند در حال تداوم جهانی شدن فراهم سازد. به گونه ای که صنعت فوق با برداشتن موانع تجاری و قانونی خود را با آهنگ گشودن دروازه های اقتصاد تطبیق دهه تا خدمات بیمه ای به چند کار و با توان رقابتی بالا در برابر عرضه کنندگان خارجی این خدمات ارائه گردد. تنها در این صورت است که می توان از این پدیده جهانی عنوان ابزاری برای توسعه اقتصادی و محرکی بای

6- اعلام کردن مانند آیه شریفه: و قضینا الیه ذلک الامر^۱

اگر چه در قرآن معنای زیادی از قضاوت بکار برده شده است اما معنی اصلی و مشهور آن که در میان حقوقدانان اسلامی همان حکم کردن و دادرسی است.

فقه‌های عالی مقام اسلام با عنایت خاص به موضوع قضاوت در بیشتر کتاب فقهی خود مبحث قضاوت را مورد بررسی قرار داده و براساس معیارهای اسلامی و استدلال‌های اصولی خود تعاریفی را برای قضاوت بیان داشته‌اند. شهید اول در کتاب دروس آنرا چنین تعریف کرده است: «القضا هو ولایع شرعیه علی الحکم والمصالح العامه من قبل امام علیه السلام^۱ مرحوم نراقی در کتاب مستند می‌گوید: «القضا هو ولایه حکم خاص فی واقعه

افزایش توان رقابتی بازار داخلی استفاده کرد.

6-1 - فرضیات تحقیق

فرضیه اصلی: عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی باعث بهبود عملکرد صنعت بیمه می‌شود.

فرضیات فرعی: عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی باعث افزایش شاخص نفوذ بیمه ای می‌شود.

عضویت ایران در سازمان تجارت‌ارگرد آوری داده‌ها:

داده‌ها و اطلاعات مورد نیاز به روش کتابخانه‌ای با استفاده از منابع، ز دهید و چون حاکم بین مردم ترید به عدالت داوری کنید.

جهانی^{??} (که ممکن است سالها به طول انجامد) به بررسی اثرات پیوستن به WTO بر بخشهای مختلف پرداخته و راهکارها و پیشنهادات لازم^{??} ارائه‌گردد.

5-1 - کاربرد نتایج تحقیق:

نتایج این تحقیق می‌تواند زیسته مناسبی را برای تصمیم‌گیرندگان صنعت بیمه در خصوص برخورد با فرآیند در^{??} حال تداوم جهانی شدن فراهم سازد. به گونه‌ای که صنعت فوق با برداشتن موانع تجاری و قانونی خود را با آهنگ گشودن دروازه‌های اقتصاد تطبیق دهه تا خدمات بیمه‌ای به چند کار و با توان رقابتی بالا در برابر عرضه‌کنندگان خارجی این خدمات ارائه‌گردد. تنها در این صورت است که می‌توان از این پدیده جهانی^{??} عنوان ابزاری برای توسعه اقتصادی و محرک ب‌ای

افزایش توان رقابتی بازار داخلی استفاده کرد.

6-1 - فرضیات تحقیق

فرضیه اصلی: عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی باعث بهبود عملکرد صنعت بیمه می‌شود.

فرضیات فرعی: عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی باعث افزایش شاخص نفوذ بیمه ای می‌شود.

عضویت ایران در سازمان تجارت‌ارگرد آوری داده‌ها:

داده‌ها و اطلاعات مورد نیاز به روش کتابخانه‌ای با استفاده از منابع، ز دهید و چون حاکم بین مردم ترید به عدالت داوری کنید.

WTO بر بخشهای مختلف پرداخته و راهکارها و پیشنهادات لازم^{??} ارائه‌گردد.

5-1 - کاربرد نتایج تحقیق:

نتایج این تحقیق می‌تواند زیسته مناسبی را برای تصمیم‌گیرندگان صنعت بیمه در خصوص برخورد با فرآیند در^{??} حال تداوم جهانی شدن فراهم سازد. به گونه‌ای که صنعت فوق با برداشتن موانع تجاری و قانونی خود را با آهنگ گشودن دروازه‌های اقتصاد تطبیق دهه تا خدمات بیمه‌ای به چند کار و با توان رقابتی بالا در برابر عرضه‌کنندگان خارجی این خدمات ارائه‌گردد. تنها در این صورت است که می‌توان از این پدیده جهانی^{??} عنوان ابزاری برای توسعه اقتصادی و محرک ب‌ای

مخصوصه و علی شخص مخصوص با ثبات، یوجب عقربه دنیویه شرعا او حق من حقوق الناس^۱ سید محمد کاظم یزدی در کتاب عروه الوثقی قضاوت را اینچنین تعریف کرده است: دادرسی میان مردم به هنگام ستیز و برخورد و برکنار ساختن اختلاف و پایان دادن موضوع اختلاف میان و آنان^۱

افزایش توان رقابتی بازار داخلی استفاده کرد.

6-1 - فرضیات تحقیق

فرضیه اصلی: عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی باعث بهبود عملکرد صنعت بیمه می شود.
فرضیات فرعی: عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی باعث افزایش شاخص نفوذ بیمه ای می شود.
عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی باعث افزایش شاخص نفوذ بیمه ای می شود.
عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی باعث افزایش شاخص نفوذ بیمه ای می شود.
داده ها و اطلاعات مورد نیاز به روش کتابخانه ای با استفاده از منابع، ز دهید و چون حاکم بین مردم ترید به عدالت داور می کنید.
راهه گردد.

5-1 - کاربرد نتایج تحقیق:

نتایج این تحقیق می تواند زیسته مناسبی را برای تصمیم گیرندگان صنعت بیمه در خصوص برخورد با فرآیند در حال تداوم جهانی شدن فراهم سازد. به گونه ای که صنعت فوق با برداشتن. موانع تجاری و قانونی خود را با آهنگ گشودن دروازه های اقتصاد تطبیق دهه تا خدمات بیمه ای به چند کار و با توان رقابتی بالا در برابر عرضه کنندگان خارجی این خدمات ارائه گردد. تنها در این صورت است که می توان از این پدیده جهانی بهره عنوان ابزاری برای توسعه اقتصادی و محرک بای افزایش توان رقابتی بازار داخلی استفاده کرد.

6-1 - فرضیات تحقیق

فرضیه اصلی: عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی باعث بهبود عملکرد صنعت بیمه می شود.
فرضیات فرعی: عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی باعث افزایش شاخص نفوذ بیمه ای می شود.
عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی باعث افزایش شاخص نفوذ بیمه ای می شود.
داده ها و اطلاعات مورد نیاز به روش کتابخانه ای با استفاده از منابع، ز دهید و چون حاکم بین مردم ترید به عدالت داور می کنید.
اند زیسته مناسبی را برای تصمیم گیرندگان صنعت بیمه در خصوص برخورد با فرآیند در حال تداوم جهانی شدن فراهم سازد. به گونه ای که صنعت فوق با برداشتن. موانع تجاری و قانونی خود را با آهنگ گشودن دروازه های اقتصاد تطبیق دهه تا خدمات بیمه ای به چند کار و با توان رقابتی بالا در برابر عرضه کنندگان خارجی این خدمات ارائه گردد. تنها در این صورت است که می توان از این پدیده جهانی بهره عنوان ابزاری برای توسعه اقتصادی و محرک بای افزایش توان رقابتی بازار داخلی استفاده کرد.

6-1 - فرضیات تحقیق

فرضیه اصلی: عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی باعث بهبود عملکرد صنعت بیمه می شود.
فرضیات فرعی: عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی باعث افزایش شاخص نفوذ بیمه ای می شود.
عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی باعث افزایش شاخص نفوذ بیمه ای می شود.
داده ها و اطلاعات مورد نیاز به روش کتابخانه ای با استفاده از منابع، ز دهید و چون حاکم بین مردم ترید به عدالت داور می کنید.
ر حال تداوم جهانی شدن فراهم سازد. به گونه ای که صنعت فوق با برداشتن. موانع تجاری و قانونی خود را با آهنگ گشودن دروازه های اقتصاد تطبیق دهه تا خدمات بیمه ای به چند کار و با توان رقابتی بالا در برابر عرضه کنندگان خارجی این خدمات ارائه گردد. تنها در این صورت است که می توان از این پدیده جهانی

شیخ محمد حسن نجفی در کتاب معروف جواهرالکلام در تعریف قضاوت می‌گوید: در ولایت شرعی در صدور حکم از سوی کسی که بتواند در مسائل جزئی شرع فتوی دهد^۱ شیخ ضیاءالدین عراقی در کتاب قضا در تعریف قضاوت آنرا از میان بردن ستیز و دعوی میان دو یا چند نفر می‌داند. حضرت امام خمینی نیز در کتاب تحریر الوسیله در تعریف قضاوت می‌فرماید: «و هو حکم بین الناس امر رفع التنازع بینهم با شرایط الاتیه» آن حکم بین مردم است جهت رفع تنازع بین آنان با شرایطی که می‌فرماید.^۱

بنابراین باید گفت قضاوت منصحات از مناسب حکومت که قاضی به مقتضای این منصب به احکام و اشخاص ولایت و سلطه پیدا می‌کند تا بتواند استیفاء حقوق و اجرای حدود و تعزیمات نماید و آن سمت از طرف کسی به قاضی داده می‌شود که اولاً خود صلاحیت تصدی به چنین امری را داشته باشد و ثانیاً شایستگی و گذاری آنرا به دیگران نیز داشته باشد. برابر عقید مسلمین. این شخص همان صاحب رسالت و نبوت است زیرا ولایت قضا بخشی از ولایت مطلقه صاحب رسالت، و شاخه‌ای از درخت پربار ریاست عمه پیغمبران و جانشینان بر حق آنهاست.

^۱ حال تداوم جهانی شدن فراهم سازد. به گونه‌ای که صنعت فوق با برداشتن موانع تجاری و قانونی خود را با آهنگ گشودن دروازه‌های اقتصاد تطبیق دهد تا خدمات به‌همه‌ای به چند کار و با توان رقابتی بالا در برابر عرضه‌کنندگان خارجی این خدمات ارائه گردد. تنها در این صورت است که می‌توان از این پدیده جهانی همه‌ای به چند کار و با توان رقابتی بالا در برابر عرضه‌کنندگان خارجی این خدمات ارائه گردد. تنها در این صورت است که می‌توان از این پدیده جهانی همه‌ای عنوان ابزاری برای توسعه اقتصادی و محرکی به‌ای افزایش توان رقابتی بازار داخلی استفاده کرد.

1-6 - فرضیات تحقیق

فرضیه اصلی: عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی باعث بهبود عملکرد صنعت بیمه می‌شود.

فرضیات فرعی: عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی باعث افزایش شاخص نفوذ بیمه‌ای می‌شود.

عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی مورد نیاز به روش کتابخانه‌ای با استفاده از منابع، زدهید و چون حاکم بین مردم تردید به عدالت داور کنید.

ProjectCenter

www.ProjectCenter.ir

📷 | @projehcenter

📍 | @projehcenter_ir